

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI VAZIRLAR MAHKAMASINING QARORI

2020 yil « I » июнь

№ 345

Toshkent sh.

Алкоголсиз ичимликларнинг хавфсизлиги тўғрисидаги умумий техник регламентни тасдиқлаш хақида

“Техник жиҳатдан тартибга солиш тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси Қонунига мувофиқ, шунингдек, алкогиз ичимликларнинг хавфсизлигига кўйиладиган ягона талабларни белгилаш мақсадида Вазирлар Маҳкамаси қарор қиласди:

1. Алкоголсиз ичимликларнинг хавфсизлиги тўғрисидаги умумий техник регламент (кейинги ўринларда – Техник регламент) ва уни жорий этиш схемаси 1 ва 2-иловаларга мувофиқ тасдиқлансан.

Техник регламент расмий эълон қилинган кундан бошлаб ўн саккиз ой ўтгач амалга киритилсин.

2. “Техник жиҳатдан тартибга солиш тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикасининг Қонуни талабларига мувофиқ техник регламентлар амалга киритилиши муносабати билан уларда кўрсатилган маҳсулотлар ва хизматларни стандартлаштириш бўйича илгари қабул қилинган норматив ҳужжатлар мажбурийлик хусусиятини йўқотиши ва белгиланган тартибда кўлланилишида ихтиёрийлик касб этиши маълумот учун қабул қилинсин.

3. “Ўзстандарт” агентлиги манфаатдор вазирликлар ва идоралар билан биргаликда ушбу қарор қабул қилинган кундан бошлаб, Техник регламент амалга киритилгунга қадар алкогиз ичимликларни стандартлаштириш бўйича норматив ҳужжатларни қўллашда уларнинг мажбурийлик хусусиятини бекор қилиш ва ихтиёрийлигини таъминлаш юзасидан белгиланган тартибда чора-тадбирлар кўрсин.

4. “Ўзбекозиқовқатхолдинг” ХК, “Ўзстандарт” агентлиги Ўзбекистон Миллий телерадиокомпанияси билан биргаликда Техник регламентнинг мақсадлари, мазмuni ва уни қўллаш тартиби тўғрисида аҳоли, вазирликлар, идоралар ва бошқа ташкилотлар ҳамда тадбиркорлик субъектларининг кенг хабардор қилинишини таъминласинлар.

5. Мазкур қарорнинг бажарилишини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг аграр ва озиқ-овқат соҳаларини ривожлантириш масалалари бўйича ўринбосари Ў.И. Барноевга ҳамда Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг маслаҳатчиси - Саноатни ва кооперация алоқаларини ривожлантириш масалалари департаменти бошлиғига юклансин.

Ўзбекистон Республикасининг
Бош вазири

А.Арипов

Вазирлар Маҳкамасининг
2020 йил “I” июндаги 345-сон қарорига
1-илова

Алкоголсиз ичимликларнинг хавфсизлиги тўғрисидаги умумий техник регламент

1-боб. Умумий қоидалар

1-§. Мақсади ва қўллаш доираси

1. Алкоголсиз ичимликларнинг хавфсизлиги тўғрисидаги умумий техник регламент (кейинги ўринларда – Техник регламент) аҳоли ҳаёти ва саломатлигини, атроф мухитни, юридик ва жисмоний шахсларнинг, давлатнинг мол-мулкини ҳимоя қилиш мақсадида алкоголсиз ичимликларнинг хавфсизлигига бўлган талабларни белгилайди.

2. Техник регламентга 1-иловага мувофиқ рўйхат бўйича келтирилган алкоголсиз ичимликлар Техник регламентни тартибга солиш обьектлари ҳисобланади.

3. Техник регламент Ўзбекистон Республикаси худудида ишлаб чиқарилган ва (ёки) муомалада бўлган қуидагиларга:

алкоголсиз ичимликларга;

хомашё ва таркибий қисмларга;

алкоголсиз маҳсулотларни ишлаб чиқариш (тайёрлаш), саклаш, ташиш, сотиш ва утилизация қилиш жараёнларига татбиқ этилади.

4. Техник регламент:

болалар озуқаси учун мўлжалланмаган;

Ўзбекистон Республикаси худудида муомалага чиқарилиши мўлжалланмаган;

экспорт учун ишлаб чиқарилган маҳсулотларга нисбатан татбиқ этилмайди.

5. Алкоголсиз ичимликларга сут ва мевалар ва (ёки) сабзавотлардан олинган шарбат маҳсулотлари кирмайди.

2-§. Атамалар ва таърифлар

6. Техник регламентни қўллаш мақсадлари учун қуидаги атамалар ва таърифлардан фойдаланилади:

маҳсулотларнинг ифлосланиши – маҳсулотга нарса, бўлак, модда ва организмларнинг тушиши натижасида у инсон учун хавфли ҳолатга айланадиган ва Техник регламент талабларига жавоб бермайдиган ҳолати;

идентификация – аниқ бир маҳсулотнинг намунага ва (ёки) унинг таърифига мувофиқлигини белгилаш;

маҳсулот тайёрловчи – маҳсулотни тайёрлаш билан шуғулланувчи юридик шахс ёки якка тартибдаги тадбиркор;

муомала – алкогиз маҳсулотларни харид қилиш (шу жумладан, импорт қилиш), етказиб бериш (шу жумладан, экспорт қилиш), ташиш, сақлаш, сотиш, утилизация қилиш;

маҳсулотнинг таърифи – миллий, халқаро, ташкилот стандартлари, технологик ва бошқа тегишли ҳужжатлар билан белгиланган маҳсулотни тавсифловчи белгилар, параметрлар, кўрсаткичлар ва талаблар тўплами;

сотувчи – алкогиз маҳсулотни сотувчи юридик шахс ёки якка тартибдаги тадбиркор;

ишлаб чиқариш биноси – бевосита маҳсулот ишлаб чиқаришда фойдаланиладиган бино;

бино, асбоб ва анжомларга санитария ишлови бериш – озиқ-овқат маҳсулотлари (хомашё)нинг ифлосланиш манбасига айланиб қолмаслиги учун бино, асбоб ва анжомлар юзасини ювиш ёки бошқача тарзда ишлов бериш;

алкоголсиз маҳсулотларни сақлаш муддати – ҳужжатларда кўрсатилган сақлаш шароитларига риоя қилишда норматив ва/ёки техник ҳужжатларда белгиланган хусусиятларни алкогиз маҳсулот ўзида сақловчи вақт даври;

алкоголсиз маҳсулотнинг яроқлилик муддати – алкогиз маҳсулотларни сақлаш, ташиш, сотиш пайтида хавфсизлик меъёрлари ва қоидалари талабларига риоя қилган ҳолда фойдаланишга яроқли бўлган ва муддати ўтгандан сўнг инсон ҳаёти ва саломатлиги учун хавфли бўлиши мумкин бўлган вақт даври;

алкоголсиз ичимликларни утилизация қилиш – санитария меъёрлари ва қоидалари, техник регламентлар талабларига жавоб бермайдиган алкогиз ичимликлардан алкогиз ичимликлар мўлжалланган ва улардан одатда фойдаланиладиган мақсадлардан фарқли мақсадларда фойдаланиш, ёхуд санитария меъёрлари ва қоидалари, техник регламентлар талабларига жавоб бермайдиган алкогиз ичимликларни улардан ҳар қандай мақсадларда фойдаланиш ва қўллаш учун яроқсиз, шунингдек, уларнинг одамга, ҳайвонларга ва атроф муҳитга номақбул таъсирини истисно этувчи ҳолатга келтириш;

ваколатли органлар – Ўзбекистон стандартлаштириш, метрология ва сертификатлаштириш агентлиги, Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси хузуридаги Санитария-эпидемиология назорати давлат инспекцияси.

3-§. Техник тартибга солиш обектларини идентификация қилиш қоидалари

7. Алкоголсиз ичимликларни идентификация қилиш қуидаги мақсадларда амалга оширилади:

маҳсулот тўғрисидаги ишончли маълумотларни ҳисобга олиб, маҳсулотнинг асосланган танлови бўйича истеъмолчилар хуқуқларини таъминлаш;

истеъмолчиларни ноҳалол тайёрловчи (сотувчи)лардан ҳимоя қилиш;

маҳсулотнинг, жумладан, унинг номининг Техник регламент талабларига мувофиқлигини белгилаш;

маҳсулотнинг ишлаб чиқарувчи (сотувчи) томонидан берилган маълумотга мувофиқлигини тасдиқлаш;

бозорнинг барча иштирокчилари манфаатлари муҳофазасини таъминлаш.

8. Техник регламентда кўлланилишига нисбатан алкогиз ичимликларнинг техник тартибга солиш обектларига тегишлилигини белгилаш учун идентификация қилиш:

Ўзбекистон Республикаси худудида муомалага чиқарадиган тайёрловчи;

маҳсулотнинг мувофиқлигини баҳолаш ва тасдиқлаш мақсадида – сертификатлаштириш органи;

маҳсулотнинг Техник регламент талабларига мувофиқлигини текшириш мақсадида – давлат назорат органи томонидан амалга оширилади.

9. Маҳсулотни ташқи кўриниши, тамғаси, илова қилинадиган хужжатларда кўрсатилган маълумотларга асосан идентификация қилиш имконияти мавжуд бўлмаса, техник тартибга солиш соҳасидаги норматив хужжатларда белгиланган физик-кимёвий кўрсаткичларни аниқлаш йўли билан идентификация қилишга рухсат берилади.

10. Ишлаб чиқариш обьектидаги идентификация қилинмаган алкогиз ичимликлар (экспорт учун ишлаб чиқарилган алкогиз маҳсулотлар бундан мустасно) утилизация қилинади.

2-боб. Алкоголсиз ичимликларни муомалага киритиш қоидалари

11. Алкоголсиз ичимликларни Ўзбекистон Республикаси ички бозорига муомалага чиқариш мувофиқлик сертификати мавжуд бўлганда амалга оширилади. Мувофиқликни баҳолаш (тасдиқлаш) жараёнларидан ўтган ва Техник регламент талабларига жавоб берадиган алкогиз ичимликлар мувофиқлик миллий белгиси билан тамғаланади.

3-боб. Алкоголсиз ичимликлар хавфсизлигига қўйиладиган талаблар

1-§. Алкоголсиз ичимликлар хавфсизлигига қўйиладиган умумий талаблар

12. Алкоголсиз маҳсулотлар хавфсизлиги Техник регламентда белгиланган талабларга риоя қилиш йўли билан ҳамда техник тартибга солиш соҳасидаги норматив хужжатларга мувофиқ таъминланади.

13. Алкоголсиз ичимликлар Техник регламентга 2-иловада белгиланган талабларга мувофиқ бўлиши керак.

14. Алкоголсиз ичимликларни ишлаб чиқаришда фойдаланиладиган хомашё, ингредиентлар, озиқ-овқат қўшимчалари, технологик воситалар техник тартибга солиш соҳасидаги норматив хужжатлар талабларига мувофиқ бўлиши керак.

15. Озиқ-овқат қўшимчалари, технологик ёрдамчи воситалар, уларнинг миқдорий нормаларининг қўлланилиши ҳамда уларнинг хавфсизлик кўрсаткичлари Техник регламент талабларига зид бўлмаган озиқ-овқат қўшимчалари соҳасидаги Ўзбекистон Республикаси қонунчилиги талабларига жавоб бериши керак.

16. Алкоголсиз ичимликларни ишлаб чиқаришда ишлатиладиган сув Техник регламент ва техник тартибга солиш соҳасидаги норматив хужжатлар талабларига жавоб бериши зарур.

2-§. Алкоголсиз маҳсулотларни ишлаб чиқариш, саклаш, ташиш, сотиши жараёнларига қўйиладиган талаблар

17. Алкоголсиз маҳсулотларни тайёрловчи Техник регламент талабларининг бажарилишини таъминлайди.

18. Алкоголсиз маҳсулотларни ишлаб чиқариш, тайёрловчи томонидан белгиланган тартибда ишлаб чиқилган ва тасдиқланган технологик хужжатларга (технологик регламентлар, қоидалар, технологик йўриқномалар) мувофиқ амалга оширилиши лозим.

19. Алкоголсиз маҳсулотларни ишлаб чиқариш жараёнида фойдаланиладиган ишлаб чиқариш биноси (цех, омбор, бўлим ва бошқа бинолар) ва технологик ускуналар хомашё, ярим тайёр маҳсулотлар ва тайёр алкогиз ичимликларининг ифлосланишини истисно этадиган ҳолда сакланиши керак.

20. Ишлаб чиқариш бинолари, иншоотлар ва уларнинг жойлашуви, канализация, ёритиш, вентиляция, иситиш тизими хавфсизлиги талаблари, шунингдек, майший бинолар, чиқиндиларни тўплаш ва йўқ қилиш жараёнлари Ўзбекистон Республикасининг тегишли соҳа учун белгиланган қонун хужжатлари талабларига жавоб бериши керак.

21. Хомашё, ярим тайёр маҳсулотлар ва тайёр маҳсулотларнинг ифлосланишини олдини олиш мақсадида алкогиз маҳсулотларни ишлаб чиқаришнинг технологик жараёнлари техник тартибга солиш соҳасидаги норматив хужжатларда белгиланган тартиб ва шартларга риоя қилган ҳолда амалга оширилиши керак.

22. Атроф мұхит ва ишлаб чиқариш биноларига қўйиладиган талаблар ваколатли орган томонидан тасдиқланган экологик меъёрларга мувофиқ бўлиши зарур.

23. Маҳсулотларни ташиш мазкур мақсадлар учун яроқли транспорт воситаларида амалга оширилади. Маҳсулот тайёрловчи томонидан ушбу маҳсулотни ташиш учун белгиланган шартларга мувофиқ, маҳсулотнинг хавфсизлиги ва сақланишини таъминлаган ҳолда юк жўнатувчи томонидан ташиш шартлари белгиланади. Транспорт воситалари ва/ёки контейнерларнинг юк бўлинмалари маҳсулотнинг ифлосланишига олиб келса бундай ҳолларда ундан бошқа юкларни ташишда фойдаланиш мумкин эмас.

24. Транспорт воситалари ва/ёки контейнерлардан бир вақтнинг ўзида бошқа озиқ-овқат маҳсулотлари ва бошқа юкларни ташишда фойдаланилганда, маҳсулотлар ифлосланиши эҳтимолининг олдини олиш мақсадида улар бир-биридан изоляция қилинишини таъминлаш лозим.

25. Суюқ, қадоқланмаган алкогольсиз маҳсулотларни ташиш фақат суюқ озиқ-овқат маҳсулотларини ташиш учун мўлжалланган пломбаланган идишларда амалга оширилиши керак. Бундай цистерналар фақат суюқ озиқ-овқат маҳсулотларини ташиш учун мўлжалланганини кўрсатадиган ўчмайдиган тамғага эга бўлиши зарур.

26. Транспорт воситалари ва контейнерларнинг юк бўлинмалари конструкцияси алкогольсиз маҳсулотларни ифлосланишдан, ҳайвонлар, жумладан, кемирувчи ва ҳашаротларнинг киришидан ҳимоя қилиниши, озиқ-овқат маҳсулотларини ташишнинг белгиланган шартларига риоя қилиниши мониторинги олиб борилиши (контейнерлар бундан мустасно) имкониятини ҳамда санитария жиҳатдан тозалаш ва/ёки дезинфекция қилинишини таъминлаш керак.

27. Озиқ-овқат маҳсулотларини ташиш учун мўлжалланган транспорт воситалари ва контейнерларнинг юк бўлинмалари ювиладиган ва заҳарсиз материалдан тайёрланиши зарур.

28. Алкогольсиз маҳсулотларни ташиш учун транспорт воситалари ва контейнерларнинг юк бўлинмалари маҳсулотларнинг ифлосланиш манбай бўлмаслиги учун мунтазам равишда санитария жиҳатдан тозаланиши, даврийлик билан дезинфекция, дератизация ва дезинсекция қилиниши керак. Тозалаш, дезинфекция, дератизация ва дезинсекция қилиниши даври давомийлиги озиқ-овқат маҳсулотларини ташиш соҳасидаги хўжалик фаолияти иштирокчилари томонидан белгиланади.

29. Алкогольсиз маҳсулотларнинг хавфсизлиги ва Техник регламент талабларига мувофиқлигини таъминлаш учун уларни сотишни амалга оширувчи ташкилотлар уларни қабул қилиш ва сақлаш шартларини таъминлашлари керак.

30. Яроқлилик муддати ўтган алкогольсиз маҳсулотларни сотишга йўл қўйилмайди.

31. Муомаладаги алкоголсиз маҳсулотларга уларнинг хавфсизлигини тасдиқловчи ҳужжатлар илова қилиниши керак.

3-§. Алкоголсиз ичимликлардан утилизация қилиш жараёнига қўйиладиган талаблар

32. Техник регламент талабларига мувофиқ келмайдиган алкоголсиз ичимликлар қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда ортга қайтарилади ёки ваколатли органларнинг қарорига асосан утилизация қилинади.

33. Алкоголсиз маҳсулотларни қайтариш ёки утилизация қилиш тўғрисида қарор қабул қилингунга қадар маҳсулот миқдори кўрсатилган ҳолда ва Техник регламент талабларига мувофиқ алоҳида сақланиши зарур.

34. Алкоголсиз ичимликларни утилизация қилиш унинг мулқдори ёки унинг мулқдори шартнома бўйича ушбу вазифани бажаришни топширган ташкилот томонидан, маҳаллий давлат ҳокимияти органлари, давлат назорат органлари, солиқ органлари ва жамоатчилик вакилларидан таркиб топган комиссия иштирокида амалга оширилади.

35. Алкоголсиз ичимликларни утилизация қилиш усуслари ва шартлари унинг эгаси томонидан тегишли давлат назорат органлари билан келишилади.

36. Истеъмол учун яроқсиз алкоголсиз ичимликлар йўқ қилишдан олдин ёки йўқ қилиш жараёнида заарсизлантирилади.

37. Алкоголсиз ичимликларнинг эгаси давлат назорати органларига унинг хақиқатда утилизация қилинганлигини тасдиқловчи ҳужжатни тақдим этади.

4-боб. Алкоголсиз ичимликларни қадоқлаш ва тамғалашга қўйиладиган талаблар

1-§. Алкоголсиз ичимликларни қадоқлаш ва тамғалашга қўйиладиган талаблар

38. Алкоголсиз ичимликлар қадоқнинг бутунлиги ёки қадоқни беркитган мосламанинг сезилмас тарзда бузилиши эҳтимолини истисно қиласиган тарзда қадоқланиши керак.

39. Алкоголсиз ичимликларга тегиб турадиган қадоқларни тайёрлаш учун фойдаланиладиган материаллар тегишлилиги бўйича Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2017 йил 7 июлдаги 476-сон қарори билан тасдиқланган Озиқ-овқат маҳсулотларига тегиб турадиган қадоқларнинг хавфсизлиги тўғрисидаги умумий техник регламент талабларига жавоб бериши керак.

40. Алкоголсиз ичимликларни тамғалаш Техник регламент талабларига мувофиқ бўлиши ва маҳсулот ҳақида ишончли маълумотларни ўзида акс эттириши ҳамда тегишлилиги бўйича Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2017 йил 12 июлдаги 490-сон қарори билан тасдиқланган Озиқ-овқат маҳсулотини тамғалаш юзасидан унинг хавфсизлиги тўғрисидаги умумий техник регламент талабларига жавоб бериши керак.

41. Алкоголсиз ичимликларни тамғалаш Техник регламентга 1-иловада кўрсатиб ўтилган маҳсулот номларини ўз ичига олиши зарур.

42. Алкоголсиз ичимликларнинг тамғасида маҳсулотнинг тасдиқловчи исбот бўлмаган, инсон организмига ҳар қандай функционал таъсири акс эттирувчи маълумотларни жойлаштириш тақиқланади.

43. Шакар қўшиб ишлаб чиқарилган алкогиз ичимликларнинг энергетик қиймати оригинал ичимликлар билан солиштирганда 30 фоизга паст бўлган тақдирда, маҳсулот ёрлиғида “Пасайтирилган энергетик қиймати билан” ёзуви бўлиши керак.

44. Алкоголсиз ичимликларнинг тамғасида унинг энергетик қиймати 100 миллилитрга ($\text{kcal}/100 \text{ cm}^3 (\text{kJ})$) нисбатан килокалорияда ифодаланган тарзда кўрсатилиши зарур.

45. Алкоголсиз ичимликнинг истеъмол қадоғида қўшимча тарзда ушбу маҳсулотга тегишли маълумот тариқасидаги ёзувлар жойлаштирилиши мумкин.

46. Таркибида таъм берувчи – шакарли спиртлар мавжуд бўлган алкогиз ичимликлар тамғаси, бевосита озиқ-овқат маҳсулотларининг таркиби кўрсатилгандан кейин “Таъм берувчи (таъм берувчилар) мавжуд. Ҳаддан ташқари кўп микдорда истеъмол қилиш ҳолсизликка олиб келиши мумкин” деган ёзув қўшилиши зарур.

47. Агар алкогиз ичимлик таркибида аспартам мавжуд бўлса, истеъмол қадоқоғида “Таркибида фенилаланин манбаи мавжуд” деган ёзув жойлаштирилган бўлиши шарт.

48. Ўзбекистон Республикасида халқаро ташкилотлар томонидан тан олинган тасдиқловчи сертификатлар (синов баённомалари) мавжуд бўлмаган тақдирда алкогиз маҳсулотлар тамғасида сифат менежменти тизимиning қўшимча хусусиятлари тўғрисида маҳсулот стандартлари – “Био”, “Эко”, “Консервантларсиз”, “ГМОларсиз”, “Экологик тоза маҳсулот”, “Ҳалол” (“Halal”), “Органик” (“Organic”) белгиларини қўйиш тақиқланади.

49. Истеъмолчиларни чалғитишига олиб келадиган ишончсиз маълумотларга йўл қўймаслик мақсадида маҳсулотнинг таркиби, хусусиятлари, озукавий қиймати, келиб чиқиши, ишлаб чиқариш ва фойдаланиш усули, шунингдек, тўғридан-тўғри ёки билвосита алкогиз маҳсулотларнинг сифати ва хавфсизлигини тавсифловчи бошқа маълумотлар давлат тилида тақдим этилиши ҳамда тўлиқ ва ишончли бўлиши керак.

50. Маълумотни истеъмол қадоғига тамғалаш воситалари маҳсулотни сақлаш, ташиш ва сотиш пайтида маълумотларнинг мустаҳкамлигини таъминлаши керак.

2-§. Алкоголсиз ичимликларнинг намуналарини танлаш ва синовларни ўтказиш

51. Синов усуллари, шу жумладан алкогиз ичимликларнинг Техник регламентга мувофиқлигини баҳолаш учун зарур бўлган намуналарни танлаш усуллари техник тартибга солиш соҳасидаги норматив хужжатларга мувофиқ белгиланади.

52. Алкоголсиз ичимликларни Техник регламент талабларига мувофиқлиги бўйича синовдан ўтказиш техник тартибга солиш соҳасидаги норматив хужжатларда белгиланган усулларга мувофиқ амалга оширилади.

3-§. Алкоголсиз ичимликларни баҳолаш (тасдиқлаш) шакллари ва қоидалари

53. Алкоголсиз ичимликларнинг Техник регламент талабларига мувофиқлигини баҳолаш алкогиз ичимликларни мажбурий сертификатлаш шаклида амалга оширилади.

54. Ариза берувчи алкогиз ичимликларнинг Техник регламентда белгиланган талабларга мувофиқлигини таъминлаши шарт.

55. Ариза берувчи алкогиз ичимликларни ишлаб чиқариш жараёнида Техник регламент ва унга татбиқ қилинадиган техник тартибга солиш соҳасидаги бошқа норматив хужжатлар талабларига мувофиқ барча зарур чора-тадбирларни амалга оширишга мажбур.

5-боб. Техник регламентга риоя қилинмаганлиги учун жавобгарлик

56. Техник регламент талаблари бузилишида айбдор бўлган шахслар Ўзбекистон Республикаси қонун хужжатларида белгиланган тартибда жавоб берадилар.

6-боб. Давлат назоратини амалга ошириш

57. Техник регламент талабларига риоя этилиши устидан давлат назорати Ўзбекистон стандартлаштириш, метрология ва сертификатлаштириш агентлиги, Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси хузуридаги Санитария-эпидемиология назорати давлат инспекцияси томонидан таъминланади.

7-боб. Ўтиш даври

58. Техник регламент кучга киргандан бошлаб Ўзбекистон Республикаси худудида амал қиласидиган, техник жиҳатдан тартибга солиш соҳасидаги ва алкогиз маҳсулотларнинг хавфсизлиги талабларини белгиловчи норматив хужжатлар Техник регламент билан мувофиқлаштирилгунга қадар Техник регламентга зид бўлмаган қисмлари бўйича қўлланилади.

59. Техник регламент кучга киргунга қадар алкоголсиз ичимликларга нисбатан уларнинг мувофиқлигини баҳолашда Ўзбекистон Республикасининг Миллий сертификатлаштириш тизимида белгиланган қоидалар қўлланилади.

60. Алкоголсиз ичимликлар учун Техник регламент кучга киргунга қадар олинган санитария-эпидемиология хуносалари ва мувофиқлик сертификатлари ушбу ҳужжатларда белгиланган муддат мобайнида амал қиласди.

Алкоголсиз ичимликларнинг хавфсизлиги
тўғрисидаги умумий техник регламентга
1-илова

**Хавфсизлик талаблари белгиланадиган алкогольсиз ичимликлар
РЎЙХАТИ**

T/р	Номи	Таърифи
1	Алкоголсиз маҳсулот	Сув билан аралаштириш орқали тайёрланадиган (сироплар, концентратлар, курук аралашмалар) алкогольсиз ичимликлар ва озиқ-овқат ярим тайёр маҳсулотлар.
2	Алкоголсиз ичимликларнинг концентратлари	Тайёр алкогольсиз ишлаб чиқариш маҳсулотларининг асосий компонентларини тўлалигича ёки бир неча компонентларидан олинадиган ярим тайёр маҳсулотларни ўз ичига оловчи тайёр алкогольсиз ишлаб чиқариш маҳсулотлари; концентратлар кейинчалик таркибида тўйинган ёки тўйинмаган углерод диоксиди бўлган сув (истеъмол, минерал, табиий-ошхона), етишмайдиган компонентлар билан аралаштириш учун қўлланиладиган бир ёки бир неча қисмлардан иборат бўлиши мумкин.
3	Вино ва виноматериалларга асосланган ичимликлар ва коктейллар	Турли хил вино ва виноматериаллари аралашмаси ёрдамида ишлаб чиқарилган, таркибида спирт миқдори 1,2 фоиздан кўп бўлмаган алкогольсиз ичимликлар.
4	Алкоголсиз ичимликлар	Ичимлик ҳолидаги (таркибида ичимлик суви, минерал ва табиий-ошхона суви, мева, сабзавот, дон ёки бошқа ўсимлик хомашёси (экстрактлар, инфузиялар), вино ва виноматериаллар, концентратлар, сут маҳсулотлари, шакар ёки унинг ўрнини босувчи моддалар, таъм ва ҳид берувчи қўшимчалар, бошқа озиқ-овқат қўшимчалари ва таркибий қисмлари, озиқ-овқат бўёқларидан фойдаланиб тайёрланган, иссиқ ёки совук ҳолда қўйиладиган) тўйинган ёки тўйинмаган углерод диоксидли тайёр алкогольсиз ишлаб чиқариш маҳсулотлари.
5	Тиник бўлмаган ичимликлар	Ичимлика хира кўриниш берадиган табиий ва (ёки) синтетик келиб чиқишига эга озиқ-овқат моддалари ёрдамида тайёрланган алкогольсиз ичимликлар.
6	Кукунсимон ичимликлар	Қайта тиклаш йўли билан алкогольсиз ичимликлар ишлаб чиқариш учун мўлжалланган кукун, гранулалар ёки таблетка шаклидаги “алкоголсиз ичимликлар” хисобланадиган турли хил хомашёларнинг аралашмаси.
7	Мева ва/ёки сабзавот шарбатли ичимликлар	Таркибига 4 фоиздан кам бўлмаган мева ва/ёки сабзавот шарбати қўшилган алкогольсиз ичимликлар.
8	Ўсимлик хомашёли ичимликлар	Таркиби экстрактлар, инфузиялар, декоациялар, концентратлар ва ўсимлик, мева, шу жумладан ширин-хушбўй хомашёлардан иборат алкогольсиз ичимликлар.
9	Дон хомашёли ичимликлар	Дон хомашёси ва унинг маҳсулотларини ҳид-таъм берувчи озиқ-овқат қўшимчалари, бўёқлар ва бошқа компонентлар ёрдамида қайта ишлаш асосида ишлаб чиқарилган алкогольсиз ичимликлар.
10	Хушбўйлаштиргичли ичимликлар	Табиий ва (ёки) табиий билан бир хил ва (ёки) сунъий ҳид берувчи моддалар ёки уларнинг аралашмаси (эссенция, эфир мойлари, эмулциялар ва бошқалар) ёрдамида ишлаб чиқарилган, таркибида шарбат бўлмаган алкогольсиз ичимликлар.

T/p	Номи	Таърифи
11	Ачитилган ичимликлар ва кваслар	Таркибида этил спиртининг ҳажми 1,2 фоиздан ошмайдиган спирт ачитқиси ёки спирт ва дон экстрактларининг тугалланмаган сут кислотали ачитқиси ҳамда сабзавот, мева, резавор экстрактлар ва ўсимликларнинг табиий шакарли бошқа хомашёлари ва маҳсулотлари билан ҳид ва таъм берувчи қўшимчаларни кўшиб ёки қўшмасдан ишлов берилган алкогиз ичимликлар.
12	Махсус тайёрланган ичимликлар	Таркибида ингредиентлар (жисмоний қийматга эга, соғлик учун хавфсиз, аниқ физик-кимёвий хусусиятларга эга), мавжуд хусусиятлари аниқланган ва фан томонидан ўрганилган алкогиз ичимликлар; махсус тайёрланган ичимликлар тетиклаштирувчи, спорт, диабетик, парҳезбоп ва истеъмолчиларнинг муайян тоифаси учун мўлжалланган бўлиши мумкин.
13	Энергетик ичимликлар	Таркибида 150 mg/l дан ортиқ кофеин ва (ёки) инсон организмига тетиклаштирувчи таъсир кўрсатиш учун етарли миқдорда бошқа таркибий қисмлар мавжуд ичимликлар.
14	Газланган ичимликлар	Ичимлик идишини очганда босимнинг тушиши ҳисобига ичимлиқдан қисман пуфак шаклида ажралиб чиқадиган, таркибида умумий массанинг 0,2 фоизидан кам бўлмаган миқдорда эриган углерод диоксида мавжуд алкогиз ичимликлар.
15	Газланмаган ичимликлар	Таркибида умумий массанинг 0,2 фоизидан кам миқдорда эриган углерод диоксида мавжуд алкогиз ичимликлар.
16	Киритмали ичимликлар	Таркибида ўсимликларнинг турли таркибий қисмлари – уруғ, эт (куйқа), пулпа мавжуд бўлган алкогиз ичимликлар.
17	Функционал ичимликлар	Таркибида турли озиқ-овқат қўшимчалари ва таъм берувчи моддалар қўшилган ёки қўшилмаган, бир ёки бир қанча функционал озиқ-овқат ингредиентлар миқдори мавжуд, мунтазам истеъмол қилишда, етарлича инсон организмининг жисмоний функциясини ижобий натижа билан таъминлаш учун хизмат қиладиган, асоси сувдан иборат суюқ функционал озиқ-овқат маҳсулоти.
18	Тетиклаштирувчи ичимликлар	Таркибида инсон организмига тетиклаштирувчи таъсир кўрсатадиган индивидуал кимёвий моддалар қўшилган ичимликлар. Тетиклаштирувчи компонентларга кофеин, гликозидлар, таурин, элеутерозидлар, схизандрин, глюкуронолактон киради.
19	Алкоголсиз ичимликлар тайёрлаш учун қуруқ аралашма (кейинги ўринларда қуруқ аралашма деб аталади)	Маълум бир нисбатда ичимлик ёки табиий минерал сув билан аралаштириш орқали алкогиз ичимликлар тайёрлаш учун мўлжалланган қуруқ озиқ-овқат ярим тайёр маҳсулоти.
20	Сироп	Маълум бир нисбатда ичимлик ёки табиий минерал сув билан аралаштириш орқали алкогиз ичимликлар тайёрлаш учун мўлжалланган озиқ-овқат ярим тайёр маҳсулоти.

Алкоголсиз ичимликларнинг хавфсизлиги
тўғрисидаги умумий техник регламентга
2-илова

Алкоголсиз ичимликларга қўйиладиган талаблар

1-жадвал

**Алкоголсиз ичимликлар таркибидаги заҳарли элементлар
ва микотоксинларнинг рухсат этилган даражаси**

Маҳсулотлар гурухи	Кўрсаткичлар	Рухсат этилган даража, mg/kg ёки mg/cm ³ , дан кўп эмас
Алкоголсиз ичимликлар, жумладан, шарбатли, тетиклаштирувчи (махсус тайёрланган) ва сунъий-минераллаштирилган	Заҳарли элементлар:	
	Кўроғошин	0,3
	Маргумуш	0,1
	Кадмий	0,03
	Симоб	0,005
	Микотоксинлар:	
	Патулин	0,05 – таркибида олма ёки помидор ёки облепиха шарбати бўлган алкогиз ичимликлар учун
	Кофеин	150 – таркибида кофеин бўлган ичимликлар учун 300 – таркибида кофеин бўлган махсус ичимликлар учун
	Хинин	85 – таркибида хинин бўлган ичимликлар учун
	Умумий минераллар, g/l, кўп эмас	2,0 – сунъий минераллаштирилган ичимликлар учун

1а-жадвал

Бир дона алкогиз тетиклаштирувчи ичимликлар истеъмол қадофида биологик фаол компонентларининг рухсат этилган максимал даражаси

Компонент номи	Миқдори, mg
Таурин	1200
Глюкуронолактон	750
L-карнитин	900

2-жадвал

Цезия-137 ва Стронция-90 радионуклидларининг рухсат этилган даражалари

T/p	Озиқ-овқат маҳсулотлари гурухи	Цезий-137 солишиштирма фаоллиги, Bk/kg (l)	Стронция-90 солишиштирма фаоллиги, Bk/kg (l)
1	Алкоголсиз ичимликлар, жумладан, шарбатли ва сунъий-минераллаштирилган ичимликлар	70	100
2	Пастеризацияланмаган ва 30 кундан камроқ муддатга эга бўлган консерванларсиз алкогиз ичимликлар	80	70
3	Алкоголсиз ичимликлар, жумладан, яроқлилик муддати 30 кун ва ундан ортиқ бўлган	80	70

Алкоголсиз ичимликлар хавфсизлигининг микробиологик кўрсатгичлари

Махсулотлар номи	Кўрсаткичлар	Рұхсат этилган даражаси, mg/kg, кўп эмас
Алкоголсиз ичимликлар, шу жумладан, шарбатли, яроқлилик муддати 30 кун ва ундан ортиқ бўлган:		
- шакарда	БГКП* (колиформлар) 100 g да	йўл қўйилмайди
	Патогенлар, жумладан, сальмонеллар 100 g да	йўл қўйилмайди
	Ачитқи ва могоялар, КОЕ**/100 см ³ , кўп эмас	15
- там берувчиларда	Мезофилли аэроблар миқдори, КОЕ/100 см ³ , кўп эмас	100
	БГКП (колиформлар) 100 g да	йўл қўйилмайди
	Патогенлар, жумладан, сальмонеллар 100 g да	йўл қўйилмайди
- шарбатли таркиблар	БГКП (колиформлар) 100 g да	йўл қўйилмайди
	Патогенлар, жумладан, сальмонеллар 100 g да	йўл қўйилмайди
	Ачитқи ва могоялар, КОЕ/40 см ³ , кўп эмас	йўл қўйилмайди
Алкоголсиз ичимликлар учун концентратлар (суюқ, пастасимон), аралашмалар (кукунсимон, таблеткали, грануляли ва шунга ўхшаш)	КМАФАНМ***, КОЕ/см ³ , (g), кўп эмас (таркибида бикарбонат натрия бўлган концентратлардан ташқари)	5x10 ⁴
Пастеризация қилинмаган сироплар	БГКП (колиформлар) 1,0 g да	йўл қўйилмайди
	Патогенлар, жумладан, сальмонеллар 25 g да	йўл қўйилмайди
	Ачитқи ва могоялар, КОЕ/10 см ³ , кўп эмас	йўл қўйилмайди
Иссик пастеризацияланган сироплар	БГКП (колиформлар) 1,0 g да	йўл қўйилмайди
	Патогенлар, жумладан, сальмонеллар 25 g да	йўл қўйилмайди
	Ачитқи ва могоялар, КОЕ/40 см ³ , кўп эмас	йўл қўйилмайди
Тозаланмаган кваслар:		
- кегларда	БГКП (колиформлар) 3,0 g да	йўл қўйилмайди
	Патогенлар, жумладан, сальмонеллар 25 g да	йўл қўйилмайди
- қуйиладиган	БГКП (колиформлар) 1,0 g да	йўл қўйилмайди
	Патогенлар, жумладан, сальмонеллар 25 g да	йўл қўйилмайди
Пастеризация қилинмаган тозаланган кваслар:		
- полимер шишаларда (ПЭТФ)	БГКП (колиформлар) 10,0 g да	йўл қўйилмайди
	Патогенлар, жумладан, сальмонеллар 25 g да	йўл қўйилмайди
- кегларда	БГКП (колиформлар) 3,0 g да	йўл қўйилмайди
	Патогенлар, жумладан, сальмонеллар 25 g да	йўл қўйилмайди
- қуйиладиган	БГКП (колиформлар) 1,0 g да	йўл қўйилмайди
	Патогенлар, жумладан, сальмонеллар 25 g да	йўл қўйилмайди
Пастеризация қилинган тозаланган кваслар	КМАФАНМ, КОЕ/см ³ , кўп эмас	10
	БГКП (колиформлар) 10,0 g да	йўл қўйилмайди
	Патогенлар, жумладан, сальмонеллар 25 g да	йўл қўйилмайди
	Ачитқи ва могоялар, КОЕ/ g, см ³ , кўп эмас	100
Қайноқ алкогиз ичимликлар тайёрлаш учун курук ўсимлик хомашёси	КМАФАНМ, КОЕ/см ³ , кўп эмас	5x10 ⁵
	БГКП (колиформлар) 1,0 g да	йўл қўйилмайди
	Патогенлар, жумладан, сальмонеллар 25 g да	йўл қўйилмайди
	Ачитқи ва могоялар, КОЕ/ g, кўп эмас	100

*) БГКП – ичак таёқчалари бактериялари гурухи.

**) КОЕ – колония ҳосил қилувчи бактериялар сони.

***) КМАФАНМ – мезофил аэроб ва факультатив-анаэроб микроорганизмлар сони.

Паразитологик күрсаткичлар

Махсулотлар гурухи	Күрсаткичлар	Рұхсат этилған даража, mg/kg, күп әмас
Алкоголсиз ичимликлар, суюқ концентратлар, сироплар, кваслар	Гельминт тухумлари, оддий патоген ичак кисталари	йүл қўйилмайди

Вазирлар Маҳкамасининг
2020 йил “I” июндаги 345-сон қарорига
2-илова

**Алкоголсиз ичимликлар хавфсизлиги бўйича умумий техник регламентни жорий қилиш
СХЕМАСИ**

Босқичлар	Субъектлар	Тадбирлар	Муддатлар
I босқич	“Ўзстандарт” агентлиги, Санитария-эпидемиология назорати давлат инспекцияси, Санитария-эпидемиология осойишталик агентлиги	Сертификатлаштириш органлари ва синов лабораторияларига Алкоголсиз ичимликларнинг хавфсизлиги тўғрисидаги умумий техник регламентни (кейинги ўринларда – Техник регламент) етказиш.	Уч кун муддатда
II босқич	“Ўзстандарт” агентлиги, Санитария-эпидемиология назорати давлат инспекцияси, Санитария-эпидемиология осойишталик агентлиги, “Ўзбекозикоқатхолдинг” ХК	1. Алкоголсиз ичимликларни стандартлаштириш бўйича мавжуд норматив ҳужжатлар рўйхатини тузиш ва хатловдан ўтказиш. 2. Алкоголсиз ичимликларни стандартлаштириш бўйича норматив ҳужжатларни қўллашда мажбурийликни бекор қилиш ва ихтиёрийликни таъминлаш тўғрисида белгиланган тартибда қарор қабул қилиш.	Бир ой муддатда Ўн кун муддатда
III босқич	“Ўзстандарт” агентлиги	Техник регламент талабларига мувофиқлигини баҳолаш учун сертификатлаштириш органлари ва синов лабораторияларини аккредитация қилиш қўламини кенгайтириш чораларини кўриш.	Олти ой муддатда
IV босқич	“Ўзбекозикоқатхолдинг” ХК, “Ўзстандарт” агентлиги, Санитария-эпидемиология назорати давлат инспекцияси	Техник регламентнинг мақсадлари, мазмуни ва уни қўллаш тартиби тўғрисида ахолини, давлат органларини, тадбиркорлик субъектларини кенг хабардор қилишни таъминлаш.	Жадвалга мувофикс
V босқич	Санитария-эпидемиология назорати худудий органи	1. Тадбиркорлик субъектлари томонидан санитария- эпидемиологик хulosани олиш учун ариза ва унга зарур ҳужжатларни илова қилган ҳолда тақдим қилиш. 2. Синовдан ўтказиш учун белгиланган тартибда маҳсулот намуналарини олиш. 3. Лаборатория синовлари натижаси ижобий бўлганда ариза берувчига санитария-эпидемиологик хulosани бериш.	Белгиланган тартибда (ариза олинган кундан бошлаб 14 кундан кечиктирмай)

Босқичлар	Субъектлар	Тадбир	Муддатлар
VI босқич	Аккредитация қилинган сертификатлаштириш органлари	Мувофиқлик сертификатини бериш ёки қонун ҳужжатларининг аниқ нормалари кўрсатилган ҳолда мувофиқлик сертификатини бериш рад этилганлиги тўғрисида ёзма равишида хабардор қилиш.	Уч иш куни мобайнида
VII босқич	“Ўзстандарт” агентлиги, Санитария-эпидемиология назорати давлат инспекцияси	Техник регламент талабларига риоя этилиши устидан давлат назоратини таъминлаш.	Белгиланган тартибда

